

Byrådssak /19

Saksframstilling

Vår referanse: 2018/44394-19

Revidert lokal forskrift om avgiftsbelagt boligsoneparkering i Bergen kommune.

Hva saken gjelder:

Saken gjelder revisjon av forskrift om avgiftsbelagt boligsoneparkering i Bergen kommune (boligsoneparkeringsforskriften), FOR-2015-04-29-475. Gjeldende forskrift ble fastsatt av Bergen bystyre 29. april 2015 med hjemmel i vegtrafikkloven § 8, jf. parkeringsforskriften kapittel 6.

I bystyresak 23-17 «Prinsippsak om parkering - i arbeidet med kommuneplanens arealdel,» vedtatt 25. januar 2017, fremgår det av byrådets merknader at byrådet vil revidere boligsoneforskriften på bakgrunn av føringer i Grønn strategi. I intern korrespondanse av 2. mars 2017 fikk Bymiljøetaten følgende bestilling:

«Byrådet vil revidere boligsoneforskriften på bakgrunn av føringer i Grønn strategi, jf. vedlagte saksframlegg i sak 23-17. Revisjonen gjelder reduksjon av maks antall boligsoneplasser/-kort pr. boenhet fra 2 til 1. Bymiljøetaten bes utarbeide fagnotat om slik endring.»

På bakgrunn av bestillingen har Bymiljøetaten utarbeidet et revidert forslag til forskrift om avgiftsbelagt boligsoneparkering.

Byrådet vedtok i møtet 4.april 2019 i sak 1105/19 å legge forslaget ut på høring. Høring ble gjennomført av Bymiljøetaten i perioden 12. april 2019 – 18. mai 2019 i samsvar med forvaltningsloven § 37. Høringen avstedkom to høringsinnspill.

Bymiljøetaten har etter gjennomført høring sendt fram forslaget til byrådet. Byrådet legger med dette fram forslag til revisjon av boligsoneparkeringsforskriften til vedtak i bystyret.

Bymiljøetatens vurdering og anbefaling:

Bymiljøetaten har på bakgrunn av bestillingen fra byrådet i intern korrespondanse av 2. mars 2017, utarbeidet et forslag til endringer i gjeldende boligsoneparkeringsforskrift.

De viktigste endringene listes opp her. Bymiljøetatens nærmere redegjørelse for de materielle (innholdsmessige) endringene er tatt inn i saksframstillingen nedenfor. For øvrig vises det til Bymiljøetatens notat datert 31. mai 2019.

1. Reduksjon fra to til én parkeringstillatelser per boenhet
2. Innføring av betaling for besøkende el- og hydrogenmotorvogner i boligsoner 8, 16-29 og fremtidige boligsoner
3. Fjerning av midlertidige parkeringstillatelser i boligsoner 2 - 7.

4. Nærmere presisering av bestemmelsen om parkeringstillatelse til næringsdrivende/offentlig tjenesteutøvere

Bymiljøetaten har gått igjennom innkomne høringsinnspill og ikke funnet at disse gir grunnlag for å gjøre endringer i det opprinnelige forslaget.

Bymiljøetaten anbefaler at forslag til revisjon av forskrift om avgiftsbelagt boligsoneparkering vedtas slik det fremkommer i vedlegg 3 til fagnotat datert 31. mai 2019.

Byrådets vurdering og anbefaling/konklusjon:

Byrådet viser til Bymiljøetatens forslag til revidert boligsoneparkeringsforskrift og anbefaler at denne vedtas.

Grønn strategi og nylig vedtatt KPA 2018 skal bidra til å gjøre Bergen til en grønnere by. Boligsoneparkering er et viktig virkemiddel i så måte, for å nå målet om å redusere personbiltrafikken og at veksten i person-transporten skal tas med kollektiv, sykkel og gange.

Intensjonen bak innføringen av boligsonene var å sørge for at beboere får parkere i nærheten av egen bolig, samt å redusere fremmedparkering. Byrådet viser til at Bymiljøetaten merker en økende tendens til fremmedparkering av elbiler i boligsonene, til fortrengsel for dem boligsonen skal ivareta – beboerparkering. En slik utvikling vil undergrave formålet med boligsonene. Innstramningen av regelverket i form av innføring av betaling for fremmedparkering uavhengig av type kjøretøy, vil direkte kunne påvirke flere besøkende til å velge kollektiv, sykkel eller gange framfor bil. Det samme gjelder fjerning av muligheten til å kjøpe midlertidige parkeringstillatelser.

Bymiljøetaten har fulgt opp byrådets bestilling av 2. mars 2017 og funnet at kan anbefales å redusere maks antall parkeringstillatelser fra to til én. Innstramningen av antall parkeringstillatelser fra to til én per boenhet er i tråd med reduksjonen av boligparkeringskravene i KPA 2018. Det er også i tråd med Grønn strategis målsetning om å redusere antall biler pr husholdning i Bergen – fra 1,35 til 1 bil pr husholdning innen 2025.

Tall fra Bymiljøetaten viser at de per august 2018 har 248 avtaler som er registrert som bil nr. 2. Ved innføring av begrensningen på maks én parkeringstillatelse per boenhet, vil det anslagsvis kunne bidra til at det blir inntil 248 færre biler som benytter seg av gateparkering i boligsonene.

Ved vedtakelsen av gjeldende forskrift i 2015, innstilte det daværende byrådet på at bestemmelsen om maks antall parkeringstillatelser skulle være to per boenhet, av hensyn til husholdninger som av ulike årsaker er nødt å ha to biler. Byrådet vil påpeke at det fortsatt er anledning til å søke om dispensasjon for to parkeringstillatelser i «særlige tilfeller.»

Gjeldende forskrift har et prinsipp om differanse i pris for parkeringstillatelse til bil nummer 1 og til bil nummer 2, slik at parkeringstillatelse for bil nummer 2 innen samme boenhet vil koste mer. Bymiljøetaten foreslår å videreføre dette prinsippet i revidert forskrift. Byrådet slutter seg til denne vurderingen.

Gjeldende takstsystem ble også innført ved bystyrets vedtak 2015. Takstene er ikke økt siden. Bymiljøetaten foreslår noen mindre endringer i dette for å kompensere for et estimert inntektstap. Byrådet mener imidlertid at takstene bør inngå i kommunens Handlings- og økonomiplan og budsjett fra og med 2020, i likhet med øvrige avgifter og gebyrer i Bergen kommune. Det vil gi mer fleksibilitet med hensyn til justering av takstene. En slik ordning vil heller ikke stride mot forskriftens § 3, som slår fast at: «... fastsettelse av avgift og avgiftssatser for ulike brukergrupper og boligsoner vedtas av bystyret.» Bestemmelsen

foreslås videreført uendret.

Byrådet innstiller at forslag til revisjon av Forskrift om avgiftsbelagt boligsoneparkering, Bergen kommune, Hordaland vedtas av bystyret.

Begrunnelse for framleggelse til bystyret:

Det tilligger bystyret å fatte vedtak om lokale forskrifter.

Byrådet innstiller til bystyret å fatte følgende vedtak:

1. Med hjemmel i lov 18. juni 1965 nr. 4 om vegtrafikk § 8, jf. forskrift 18. mars 2016 nr. 260 om vilkårsarkering for allmennheten og håndheving av private parkeringsreguleringer (parkeringsforskriften) kapittel 6, vedtas endringer i forskrift om avgiftsbelagt boligsoneparkering i Bergen kommune (boligsoneparkeringsforskriften), FOR-2015-04-29-475, slik det fremkommer i vedlegg 4.
2. Forskriften kunngjøres i henhold til lov om Norsk Lovtidend av 19. juni 1969 nr. 53 og trer i kraft 1. januar 2020, jf. samme lovs § 3.

Dato: 24. september 2019

Roger Valhammer
Byrådsleder

Rune Bakervik
Byråd for byutvikling

Dokumentet er godkjent elektronisk.

Vedlegg:

1. Fagnotat – Ny lokal Forskrift om avgiftsbelagt boligsoneparkering i Bergen kommune. Gjennomført høring. Revidert utkast. – datert 31. mai 2019
2. Bymiljøetatens fagnotat, datert 6.11.2018
3. Gjeldende Forskrift om avgiftsbelagt boligsoneparkering
4. Forslag til revidert Forskrift om avgiftsbelagt boligsoneparkering
5. Forslag til endrede takster
6. Høringsuttalelse fra BSBI
7. Høringsuttalelse fra Nymark Velforening
8. Høringsuttalelse fra Arild Skaatun

Saksframstilling:

1. Reduksjon fra to til én parkeringstillatelse per boenhet

I gjeldende forskrifts § 4, tredje ledd, heter det at:

«Det utstedes inntil to parkeringstillatelse per boenhet.»

Bymiljøetaten har i tråd med byrådets bestilling foreslått en reduksjon av antall parkeringstillatelse fra to per boenhet til én per boenhet.

Fordelene ved å redusere antall parkeringstillatelse per boenhet, anses å være:

- Færre fossile biler i sentrum
- Færre fossile biler vil gi renere luft
- Færre kjøretøy totalt sett vil gjøre det mer attraktivt å ferdes til fots eller med sykkel
- Areal som er avsatt til parkering i dag, vil kunne omgjøres til andre formål
- Færre kjøretøy vil gi bedre fremkommelighet for utrykningskjøretøy

En reduksjon i tråd med forslaget vil også kunne by på en del problemstillinger som kan oppleves utfordrende for dem endringene direkte vedkommer. Til tross for dette, mener Bymiljøetaten at reduksjonen er et nødvendig og riktig grep.

I henhold til gjeldende regelverk blir alle el- og hydrogenbiler i sone 1-7 (Sentrum) registrert hos Bymiljøetaten og får tildelt gratis parkeringstillatelse. I øvrige soner er det kun beboeres fossilbiler som registreres. Både beboere og besøkendes elbiler står gratis.

I sone 8 (Sandviken) og 16- 29 står også el- og hydrogenbiler gratis. Ordningen har likevel vist seg å by på utfordringer, nettopp fordi disse bilene kan parkere gratis og Bymiljøetaten således ikke har mulighet til å skille mellom besøkende og beboere.

Bymiljøetaten merker en økende tendens til fremmedparkering av elbiler i boligsonene, til stor frustrasjon for dem boligsonen egentlig er til for – beboerne. For å kunne føre en effektiv kontrollvirksomhet med antall parkeringstillatelse i boligsonene, vil det derfor være helt nødvendig at det innføres regulering om at samtlige som bor i boligsoner registrerer bilen sin, uavhengig av type bil. Uten en slik regulering, vil en reduksjon fra to til én parkeringstillatelse trolig være virkningsløs i sone 8, 16-29, samt fremtidige soner. Bymiljøetaten fraråder en reduksjon fra to til én parkeringstillatelse, dersom ikke biler tilhørende beboere som parkerer i boligsoner blir registrert.

I tillegg er det, etter etatens mening, nødvendig å innføre betaling for besøkende med el- eller hydrogenmotorvogn i sone 8, 16-29 og fremtidige boligsoner, se nedenfor. Den foreslåtte endringen vil i større grad vil kunne ivareta beboernes behov for forutsigbarhet med tanke på å finne ledig parkeringsplass.

Ordlyden i revidert forskrifts § 4 tredje ledd foreslås etter dette endret til følgende:

«Det utstedes én parkeringstillatelse per boenhet. Alle beboere som parkerer med bil i boligsoner må ha parkeringstillatelse.»

I henhold til forskriftens § 11 kan det gis dispensasjon til bil nummer to i «*særlige tilfeller*». Bymiljøetaten gjør oppmerksom på at unntaksbestemmelsen er ment som en snever adgang til å dispensere i enkelttilfeller.

Videre er boenhet nærmere definert i forskriftens § 2, bokstav b.

2. Innføring av betaling for besøkende el- og hydrogenmotorvogner i boligsonene 8, 16-29 og fremtidige boligsoner

Sammen med innføring av bestemmelsen om at samtlige biler i boligsonene må ha registrert en parkeringstillatelse, er det Bymiljøetatens klare anbefaling at besøkende el- og hydrogenmotorvogner i boligsonene 8, 16-29, samt i fremtidige soner, må betale. En slik endring vil medføre at eiere av el- og hydrogenmotorvogner som bor i boligsoner fortsatt kan stå gratis – forskjellen vil være at de for fremtiden er registrert.

Begrunnelsen for skillet mellom de to hovedgruppene boligsoner, er at utfordringene knyttet til fremmedparkering er betydelig større i sonene utenfor sentrum. Bymiljøetaten viser særlig til Kronstad, hvor det er rapportert problemer med å finne parkering. Bymiljøetaten vil på denne måten forsøke å begrense fremmedparkering i boligsonene der det er mest problematisk for beboere å finne parkering i nærheten av egen bolig.

Bymiljøetaten anbefaler at det i forskriftens § 5 inntas en egen bestemmelse med følgende ordlyd:

«I boligsonene 1–7 må besøkende med elektrisk eller hydrogen-drevet motorvogn parkere på offentlige tilgjengelige avgiftsplasser ved automat eller parkometer. Eventuell betalingsplikt følger av de til enhver tid gjeldende politiske vedtak. I boligsonene 8, 16-29, samt fremtidige soner, må besøkende med elektrisk eller hydrogen-drevet motorvogn betale ordinær parkeringsavgift for den aktuelle kjøretøygruppe».

Dette vil innebære at el- og hydrogenbilene fortsatt vil stå gratis på avgiftsplasser i sone 1-7 såfremt politiske vedtak ikke endres, men at de i boligsonene 8, 16-29, samt fremtidige soner, må betale.

3. Fjerning av midlertidige parkeringstillatelser i boligsonene 2 - 7.

Bymiljøetaten selger i dag besøkstillatelser fra automat som gir rett til midlertidig parkering i boligsonene 2-7, jf. gjeldende forskrifts § 4 sjette ledd. Prisen er kr. 100 per døgn, og kr. 400 per uke. I sone 8 og 16-29 (og fremtidige soner) er besøksparkering ivaretatt med parkeringsappen, alternativt ved betaling på automat.

Det fremgår av den politiske plattformen til Byrådet for 2015-2019 at det «vil benytte restriktive tiltak for å begrense biltrafikken» og « redusere antall parkeringsplasser i sentrum, fortrinnsvis gjennom å redusere gateparkeringen», jf. s. 18. Denne målsetningen er spesielt viktig i boligsonene, hvor parkeringen som er tilgjengelig i første omgang skal reserveres for beboere.

Bymiljøetaten vurderer at det vil være i tråd med politisk plattform og Grønn strategi, å fjerne midlertidig besøksparkering i sone 2-7. Bymiljøetaten vurderer at midlertidig besøksparkering i sone 2-7 kan foretas i nærliggende parkeringsanlegg eller som vanlig avgiftsparkering på gateplan. Vanlig parkering på gateplan er i utgangspunktet begrenset til 2 timer.

Det presiseres at besøksparkering for håndverkere vil være ivaretatt gjennom parkeringsappen.

Bymiljøetaten foreslår etter dette å fjerne de midlertidige parkeringstillatelsene. Forslaget innebærer at 6. ledd fjernes i forslag til ny forskrift.

4. Parkeringstillatelse til næringsdrivende/offentlig tjenesteutøvere

Gjeldende bestemmelse om næringsdrivende i § 12 lyder slik: *«Næringsdrivende med forretningsadresse i boligsonene kan tildeles parkeringstillatelse når det foreligger særlige forhold. Det utstedes ikke parkeringstillatelser til næringsdrivende i sone 1».*

Ordlyden "særlige forhold" gir anvisning på at det skal en del til for at næringsdrivende skal få tildelt parkeringstillatelse i boligsonene. I henhold til Bymiljøetatens praksis må næringsdrivende dokumentere et jevnlig behov for parkering og bilbruk gjennom dagen. Dersom det kun er behov for å bruke bilen av og til, kan parkeringsbehovet løses ved at det parkeres på vanlig måte mot avgift på gateplan eller i parkeringshus, og at bilen så hentes ved behov. Bymiljøetaten krever også at den næringsdrivende må ha forretningsadresse i boligsonen og være registrert i Brønnøysundregisteret.

Bymiljøetaten foreslår at gjeldende praksis nedfelles i forskriften. Endringene innebærer en mer utfyllende og tydelig bestemmelse, som i større grad vil ivareta søkers forutberegnelighet enn i dag.

Sett i lys av den nylig gjennomførte og forestående utvidelsen av boligsoneparkeringen, vil antall næringsdrivende som søker om parkeringstillatelse i boligsonene trolig øke. Dette gjør at behovet for en nærmere presisering av innholdet i bestemmelsen forsterkes. I tillegg vil presiseringen støtte opp under en enhetlig og korrekt saksbehandling og fremme forutberegneligheten for søkere.

Når det gjelder parkeringstillatelse til offentlige tjenesteutøvere, har gjeldende bestemmelse § 13, tilnærmet lik ordlyd som bestemmelsen om næringsdrivende i § 12. På bakgrunn av bestemmelsenes tilnærmet like ordlyd, og fordi vurderingen av tildeling av parkeringstillatelser for de to gruppene i stor grad er lik, foreslår Bymiljøetaten å slå sammen bestemmelsene.

Bymiljøetaten foreslår følgende ordlyd i forskriftens § 13:

«Næringsdrivende med forretningsadresse i boligsonene kan tildeles parkeringstillatelse når det foreligger et særlig behov for parkering. Søker må begrunne og dokumentere at firmaet har jevnlig behov for å benytte kjøretøyet gjennom arbeidsdagen. Næringsdrivende kan tildeles flere parkeringstillatelser.

Kjøretøyet det søkes om parkeringstillatelse for skal være registrert på firmaet. Unntak kan gjøres dersom det dokumenteres at bilbruken er knyttet til næringsvirksomheten og utgiftene dekkes av virksomheten.

Offentlige tjenesteutøvere tildeles parkeringstillatelse etter samme kriterier som næringsdrivende.

Det innvilges ikke parkeringstillatelser til næringsdrivende eller offentlige tjenesteutøvere i sone 1.»

5. Høringsuttalelser

Etter byrådets vedtak den 04. april 2019 i sak 1105/19, ble forslaget til revisjon av boligsoneparkeringsforskriften sendt ut på offentlig høring. Saken ble annonsert på kommunens hjemmesider og i pressen, og ble i tillegg sendt til politiet og Statens vegvesen. Vedlagt høringsbrevet fulgte forslag til ny forskrift med omtale av de vesentligste endringene, gjeldende boligsoneforskrift, gjeldende takster og forslag til nye, kart over boligsonene, samt intern høringsuttalelse fra BSBI.

Bymiljøetaten mottok to høringsuttalelser, fra Arild Skaatun og Nymark Velforening v/ Terje Brune. For nærmere omtale av merknadene vises det til Bymiljøetatens fagnotat datert 31. mai 2019. Bymiljøetaten har ikke funnet at disse gir grunnlag for å gjøre endringer i det opprinnelige forslaget.

6. Ikrafttredelse

Ettersom den foreslåtte reduksjonen fra to til én parkeringstillatelse per boenhet, er en vesentlig innstramning i forskriften, må publikum få tid til å innrette seg etter det. I revidert forskrifts § 17 foreslår Bymiljøetaten at forskriften først trer i kraft 01. januar 2020.

Boligsonekort utstedes for 6 måneder av gangen og fornyes 1. april og 1. oktober. Det vil si at de som i dag har to boligsonekort knyttet til sin boenhet, vil ikke få fornyet begge parkeringstillatelsene fra 1. april 2020 med mindre det foreligger et «særlig tilfelle» som gir grunnlag for dispensasjon. Bymiljøetaten vil aktivt informere brukerne og publikum i aktuelle kanaler i god tid før ikrafttredelse.

7. Økonomiske konsekvenser

Forslaget knyttet til reduksjon i antallet parkeringstillatelser medfører økonomiske konsekvenser for kommunen. Gjeldende takstsystem ble vedtatt av Bergen bystyre den 24. juni 2015. Takstene er ikke økt siden. I fagnotatet har Bymiljøetaten redegjort for et estimert inntektstap som følge av reduksjonen fra to til én parkeringstillatelse per boenhet og bortfall av midlertidig besøksparkering. Endringene kan imidlertid gi økte inntekter i form av betaling for besøksparkering og i kommunalt eide parkeringshus. Det er imidlertid usikkert hvilken effekt disse endringene vil ha og det er således ikke mulig å gi realistisk estimat over de økonomiske konsekvensene av foreslåtte endringene på nåværende tidspunkt.